

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

1. Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta

Lakiehdotuksessa kunnat toimijoina korvataan hyvinvointialueilla. Tämä voi tarkoittaa, että kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät palvelut jäävät huomiotta, jolloin pohdittavaksi jää riittävätkö sote-palvelut yksistään vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen.

Monialaista palvelua tarvitsevat asiakkaat hyötyvät kunnan tarjoamista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluista (esim. liikuntapalvelut), koska ne täydentävät sote-palveluita ja samalla edistävät asiakkaiden työhön kuntoutumista.

Kunnat järjestävät nuorisotyölain mukaisia palveluja (esim. etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta), jotka ovat oleellinen osa nuorten työllistämistä edistäviä monialaisia yhteispalveluja. Kuntien rooli toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjänä on myös hyvä nostaa esiin, koulutuspalvelut ovat tärkeä osa työllistymistä edistäviä palveluja.

Kunnan palveluiden huomioiminen laissa tukisi asiakkaan oikeutta tarpeenmukaisiin palveluihin ja mahdollistaisi työllistymistä edistävien palvelujen yhteensovittamisen asiakaslähtöisesti.

Kunnan roolin säilyttäminen yhtenä TYP- toimijoiden joukossa olisi perusteltua, koska terveyden ja hyvinvoinnin sekä elinvoiman edistäminen ovat kunnan keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia.

Mikäli lakimuutos toteutetaan esitetyssä muodossa, ovat kuntakokeiluissa mukana olevat ja kuntakokeilujen ulkopuolella olevat kunnat keskenään eriarvoisessa asemassa. Miten siirtymävaihe vuoden 2023 aikana toteutetaan, jotta asiakkaat saavat asuinkunnasta riippumatta tarvitsemansa palvelun. Vaarana on, että TYP-toiminta hiipuu siellä, missä ei ole työllisyyden kuntakokeiluja ja asiakkaat eivät ohjaudu enää TYP-palveluihin.

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnille, mutta kunnille ei jää keinoja vaikuttaa siihen. Kunta ei voi olla pelkästään maksajan asemassa. Mikäli kunnat jäävät TYP-toiminnan ulkopuolelle, jäävät työmarkkinatuen kuntaosuudet ns. sakkomaksut edelleen kuntien maksettavaksi, mutta kunnilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa niihin.

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kuntien ja hyvinvointialueiden roolien selkeyttäminen on tärkeää, jotta vältetään päällekkäiseltä työltä ja resurssit voidaan kohdentaa järkevästi Kustannusten korvaaminen valtionvaroista niin kunnille kuin hyvinvointialueille tulee varmistaa lainsäädännöllä.

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seurantaa koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Kivilompolo Eini
Sodankylän kunta - Sodankylän kunnanhallitus 28.3.2022